

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.

Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:

MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:

Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár:

Egész évre 10 korona. Iélféve 5 korona. Negyed

évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér

Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Az igazi nemzeti munka.

Léjárt az üres jelszavak kora. A munka korszakának kell következnie ezután, mely a nemzet elhanyagolt érdekeit igyekszik tervszerű szorgos munkálkodással előbbre segíteni.

Ilyenképen szólott az ige néhány hónappal ezelőtt a választások küszöbén a munkapárti jelöltek ajkairól. Es azóta is állandóan továbbra is hallgatók a jelszó a nemzet érdekében való munkálkodásra. De csak a jelszó hallgatók. A munka még nem kezdődött. Előbb a választások okozta fáradalmakat kellett kipihenni egy hosszú nyári szünet folyamán, azután ismét a szünidő fáradalmaira kellett egy kevés pihenő és most a delegációk akadályozzák a „nemzeti munka” jegyében született parlamentet, hogy hozzájáruljon ahhoz, amit oly nagyhangon ígért a választások előtt: a nemzet érdekében való tervszerű, szorgos munkálkodás.

De mintha mégis történt volna valami a nemzeti munka dicső korszaka óta. Mintha mégis elérte volna valamit ez a szegény nemzet, mióta a „nemzeti munka” dicső lovagjai ragadták kezükbe az ország kormányának gyeplőit. Es tényleg. Már kezdünk is emlékezni. Lassanként kezdenek el vonulni lelki szemünk előtt az elért eredmények. Az egyik vívmányt Bécsből kaptuk a német császár otléte alkalmával. Akkor kaptuk az első pontot, amelytől alaposan meggyőződhetünk a politikai életben beállott változástól. A másik vívmány akkor ért, mikor a párisi pénzpiacról rugták ki a nemzetet.

Nem lehet hát panaszunk az eddigi eredmények miatt. A nemzeti munka meghozta az első gyümölcsöt. Ha egynehány hatalmas arcucsapás alakjában is, de meghozta. Es most fognak következni a további eredmények. A delegációban fogják kiadni a minket jogosan megillető részt. Igaz ugyan, hogy csak a terhekből, de elvégre ez is valami. Sőt a munkálkodás mindig teherrel jár előbb és csak azután terem gyümölcsöt. A teher nemsokára itt lesz.

a gyümölcsre várhatunk még egy kissé. Az sem fog elmaradni, csak legyen újból szerencsénk a német császárhoz, vagy más uralkodó személyéhez.

Es mikor ilyen a helyzet. A mikor az ország neki indul hatalmas lendülettel a végső züllessé, akkor az ellenzéki pártokban nem keresik a kölcsönös megértést, a nemzet érdekében való véltett együttműködést, hanem neki vetik magukat ismét a személyi érdekek hajszolásának és megbántott egyéni hiúságból egymásnak esnek vad, ádáz gyűlölettel, hogy még az ellenőrzés munkáját is lehetetlenné tegyék.

Pedig ha soha nem volt szükség erős, együttes ellenzéki munkára, most van arra szükség. Valóságos hadjárat indult meg Bécsben a magyar nemzet végső kifosztására. Előkerülnek a lomtárból a régi követelések: a létszámemelés, a hadügyi költségek emelése és más ehhez hasonló kellemességek. A kormány, amely Bécsnek legáltalánosabb szolgálója, természetesen mély hajlongással fog sietni a követeléseket teljesíteni. Egyedül az ellenzék erején fordul meg tehát a nemzetet fenyegető veszedelem bekövetkezése vagy elhárítása.

Bécsből a fülünkbe ordítják állandóan a „Muszáj-t és mi nem is próbálunk védekezni ellene. A Belwedere-palota kitappétázott ajtóit mögött fogják számunkra a hálót, amellyel örök időkre befonjanak minket és mi még csak védekezés módjait felett sem gondolkozunk. Hanem e helyett belesünk a régi magyar átokba: a széthuzásba, az egyenetlenségbe.

A „nemzeti munkát” hirdető munkátlanok bedugják a fülüket és nem akarják hallani a nemzet jajveszékését a közeledő veszedelem miatt. Ők csak egy hangot hallanak, amely a fülükbe ordítja a muszájt. Nyissák ki hát a fülüket a nemzet vélszkiáltásai előtt a függetlenségi pártok tagjai. Hallgassák meg legalább azok, hogy milyen hangok hallatszanak lentől a bécsi Burgból jövő parancsal szemben. Járja át leg-

alább az ő lelküket az a jajveszékés, amely a nemzetől az újabb milliók követelése hallatára kitör.

Es ez a nemzettől jövő jajveszékés adjon erőt nekik a küzdelemre. Ez a segélykiáltás acélozza meg erejüket abban a harcban, melynek most küszöbén állunk, hogy odakiálthassák a bécsi muszájtal szemben a nemzet választát: csak azért sem.

Ez a nemzet koldusnemzet, amely idegen járomban van, idegen nép javáért dolgozza fel minden erejét. Ettől a nemzettől újabb terhek viselését követelni nem lehet. Es nem lehet különösen olyan célokra, melyek még jobban erősítik a nemzet ellenégeit. A hadsereg közös intézmény ugyan, de csak papíron. Igazában osztrák az egész valójában. Német a nyelve, német az a szellem, amely áthatja. Erre az intézményre ne legyen egy garasunk sem.

Iskolára, kórházakra és más efajta, a nép javát szolgáló közintézményekre szívesen áldozunk. Ezért odaadjuk, ha kell, az utolsó betevő falatunkat is, de nagyhatalmi hóbortokra, idegen katonaságra nincs egy fillérünk sem.

Ezt az álláspontot kell képviselni az ellenzéknek a delegációkban. Ennek az álláspontnak a győzelme érdekében kell minden erejüket kifejtteni és nem érvényesülési vágy okozta torzalkodásokban. Es ha ezt az álláspontot foglalják el, ha ilyen szellemben szállnak harcba a bécsi követelésekkel szemben, akkor a győzelem el nem maradhat.

Az igazság ereje hatalmasabb mindennél. Az igazság pedig ezuttal a mi részünkön van, akik előbbre valónak tartjuk a nemzet szociális irányban való fejlődését a hatalmi téboly szülte fegyverkezésnél, a nemzet érdekében való igazi munkálkodást a nemzeti munkát hirdető üres szájaszkodásnál.

Le kell hát győznünk az osztrák zsoldba szegődött munkátlanokat és ki kell úzni a kormányzásokból az oda nem való lelketlen kufárokat, akik parancsra szállítják a nemzetet idegen járomba. Es ez lesz az igazi, hamisítatlan nemzeti munka!

Egy havi közigazgatás.

A közigazgatási bizottság rendes havi ülése.

Szinte szokatlan érdeklődés mellett folyt le hétfőn délelőtt a közigazgatási bizottság október havi ülése. Pedig igazán semmi ok nem volt a különös érdeklődésre. Szürke tárgysor, minden érdekesség híján való jelentések kergették egymást a gyűlésen és nem akadt egyetlen momentum sem, amely valamely különösebb érdeklődést válthatott volna ki. A gyűlés bevezető akkordjai voltak a legérdekesebbek. Ekkor nyújtotta át a főispán a Ferencz József-rend lovagkeresztjét dr. Löcherer Lőrincz vármegyei főorvosnak. Es az a hirtelen megnyilatkozott spontán lelkesedés, amely nyomon követte a főispán üdvözlő szavait öntött némi melegséget, adott valamelyes szint a különben unalmasan egyhangu gyűlésnek.

A gyűlésről egyébként az alábbiakban számolunk be részletesen:

Löcherer kitüntetése.

Alig nyitotta meg Mezsner Gyula főispán a bizottság ülést, a tárgyalás előtt bejelentette, hogy az öfel-sége legmagasabb kegye által dr. Löcherer Lőrincz vármegyei főorvosnak a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül juttatott lovagkereszt leérkezett és azt most a bizottság ülése előtt kívánja átadni. Meleg szavakkal emlékezett meg azokról a nagy érdemekről, amelyeket Löcherer Lőrincz eddigi munkássága során elért és amelyek arra indították a királyt, hogy a polgár-erények egyik legszebb jutalmát, a Ferencz József-rend lovagkeresztjét juttassa neki. Örömet fejezte ki a felett, hogy ezt a jól megérdemelt kitüntetést átnyújthatja majd azzal fejezte be beszédét, hogy a királyi kegy folytán adományozott lovagkereszt még nagyon soká ékesítse a kitüntetett mellét.

A bizottság tagjai szűnni nem akaró hatalmas éljenzessel adtak kifejezést annak, hogy a főispán ímént elmondott szavai a bizottság érzelmeinek hü kifejezői voltak és az óvacio csak akkor állt el, mikor szóolásra emelkedett a kitüntetett. Nem kereste — ugymond — a kitüntetést, egész élete folyamán csak egy cél lebegett előtte, hogy kötelességének mindig hűen és pontosan megfeleljen, kétszeres örömmel tölti tehát most el, hogy ennek dacára mégis reá sugárzott a királyi kegy és kitüntették őt, az egyszerű, szürke munkást. — A bizottság tagjai újból éljeneztek és ezzel véget is ért a szép ünnepély, hogy helyet nyujtsanak az unalmas, szürke, minden érdekesség híján levő tárgysorok.

REISMANN HELLA BUDAPESTRŐL
női szabászati és varrótanfolyamán

beiratkozni lehet bármely napon Andrassy-u. 4. sz. alatt Wessely-féle ház

Alispáni jelentés.

Az alispán rendes havi jelentése volt a gyűlés első tárgya. Mások legalább ebben a jelentésben akad egy-némely érdekesebb feljegyzéseméltó dolog, de ezuttal ez is üres volt. Részletesen fel volt benne sorolva mindaz, amit a vármegyei közigazgatás szeptember hó folyamán végzett, de ennél többet igazán hiába kerestünk volna benne. Legérdekesebb részlete volt a jelentésnek, amikor a kivándorlásról és a végzett munka számbeli eredményéről nyújt képet. E szerint kivándorolt a vármegyéből szeptember hó folyamán 329, visszatért 95 egyén. Beérkezett a vármegyébe szeptember hó folyamán 2446 ügydarab és ezeket valamennyit feldolgozták, úgy hogy ma hátrálék nincs. 40 kivételes nőléte engedélyezése iránti kérelem érkezett be, valamennyit pártólólag terjesztették a honvédelmi miniszterhez.

Helyes intézkedés.

Ezután Hönisch Dezső műszaki főtanácsos tett jelentést az államépítészeti hivatal működéséről. Ebből megtudhattuk, hogy a közutak jók, forgalmi akadályok nem fordultak elő. A folyamatban volt utépítési munkálatok befejezést nyertek, a felülvizsgálatok most folynak és az eddigi eredményekből megállapítható, hogy a vállalkozók szerződésbeli kötelezettségeiknek mindenben eleget tettek.

A jelentése után arra nézve tett javaslatot a műszaki főtanácsos, hogy a bizottság kérje a kereskedelmiügyi minisztertől, hogy Sárospatakon — a közkivánalmaknak megfelelően — egy második pósthivatal állíttassék fel. Es majdnem keresztül ment volna az indítvány, ha közbe nem szólt a főispán és tiltakozik az ellen, hogy egy 6000 lelket számláló apró, kis városkának két pósthivatalat adjanak csupán azért, mert 8—10 embernek ez kellemesebb volna. Es így — és itt kénytelenek vagyunk elősmerni a főispán érdemét — ez az ügy lekerült napirendről azzal, hogy a bizottság előbbi álláspontjának megváltoztatására — amikor megtagadta a 2-ik pósthivatal felállítását — okot nem talál.

Árvaszéki ügyek.

Pintér István árvaszéki elnöknek — mint mindig — ezuttal is alig akadt jelenteni valója. A munka rendesen folyik, az árvak ügye tehát rendesen áll. Az utolsó érvényes folyamán beérkezett a vármegyei árvaszékhöz 7813 ügydarab, ebből 380 maradt feldolgozatlanul, mert az egyik ülnöki állás hosszabb ideig betöltetlen volt. Sátoraljuhelyi városnál — a jelentés szerint — még kedvezőbb az árvak ügye. Itt beérkezett 1581 ügydarab és mindössze 1 darab maradt feldolgozatlanul.

Közegészségügyi.

Dr. Löcherer Lőrincz megyei főorvos a vármegye közegészségügyi állapotáról tett jelentést, melyből megtudtuk, hogy a közegészségügyi állapotok szeptember hó folyamán javultak. Majd bejelenti, hogy Sennye Béla br. Bólyban, Battyanban és Karsán ingyen artézi kutakat furat a községeknek és hajlandóknak nyilatkozott a vármegye mindazon közegészségének önköltségi áron kutakat furatni, ahol erre szükség van. Kéri, hogy az alispán hívja fel a főszolgabírák útján a községeket jelentkezésre, a bizottságot pedig a báró nevében arra kéri, hogy e szándékáért neki semmiféle köszönetet, vagy elismerést ne szavazzanak, mert kerülni kívánja az ünneplést.

A bizottság utasította az alispánt, hogy a főszolgabírák útján hívja

fel jelentkezésre a községeket, de a báró másik óhajának nem tett eleget, mert ily nemes cselekedett nem hagyhat köszönet nélkül. Elhatározták tehát, hogy br. Sennye Béla nemes szándékát örömmel veszik tudomásul és jegyzőkönyvileg tudatják a bizottság náljáról a nemeslelkű főurat.

Igazságszolgáltatás.

Eiserth István kir. főügyési helyettes akadályoztatása folytán Görgy Géza III. aljegyző olvasta fel a kir. ügyészség szeptember havi jelentését. A jelentés szerint a kir. ügyészségi fogházban a jelenlegi létszám 296, Ebből elítelt 281, felebezés alatt levő 3 és vizsgálati fogoly 12. A fogházban az egészségi viszonyok kedvezőek, a rabok részt vesznek a szüreti munkálatokban.

Pénzügy.

Eisemann Oszkár kir. pénzügyigazgató terjesztette ezután elő jelentését. Szeptember hó folyamán befolyt állami adóban 278433 kor., bányajövedékben 1507 kor., jogilletékben 166699 kor., fogyasztási adóban 925883 kor., — dohányjövődékben 147342 kor., sőjövődékben 4244 kor. Fizetési halasztást 7 esetben kértek és 5 esetben kaptak. Időleges házadómentességet 12 esetben adtak összesen 32 lakrészre.

Kenyő Béla radi körjegyző 44 kor. 66 fillér térítmény törlese iránt, Adám Antal sauhelyi és Ormos Károly tolevaly lakosok I. oszt. keresetadó ügyében beadott felebezéseket elutasították. — Löwy Adolf sauhelyi lakos ált. jöv. pótdajójából 108 koronát törölték. — Nagy Béla sárospataki, Benkő József gálszécsi, Gerő Dávid zombolyai lakosok felebezésének helyt adtak. Gülick Simon, Klein József, Lehner Dávid sauhelyi, Herskovics Mendel nagymihályi lakosok, valamint a szerzesi cukorgyar felebezéseit elutasították.

Tanügy.

Beregszásy István kir. tanfelügyelő volt az utolsó referens, aki panaszszal kezdte jelentését. Panaszolta, hogy az új iskolai törvények által felszaporodott munkát a jelenlegi személyzettel képtelen ellátni. A bizottság pedig méltányos volt és felírt a miniszterhez, hogy az ujhelyi tanfelügyelőség létszámát 1 emberrel szaporítsa. Tudomásul vette a bizottság, hogy mindazok az iskolák, amelyek a miniszteri utasítás hiányában még ez év elején is szedték tandíjat, azt visszafizetni tartoznak, mert a miniszter az államsegélyt — legutóbbi 3 év tandíjjövedelmének átlagát — folyósítani kívánja.

Berezna János nagymihályi lakos felebezését, — miután szerintük az iskolások felüggesztése főispáni jog — levették napirendről. — Sárospatak községet kötelezték, hogy egy III. tanítói állást szervezzen hatadéktalanul.

Az ülés délelőtt 11 órakor ért véget.

— október 12.

Dókus Ernő beiktatása. A tiszánineni református egyházkerület új főgondnokát, Dókus Ernő eszázári és királyi kamarást vasárnap iktatták be méltóságába egyházi ünnepség keretében. A beiktatás során Dókus Ernő főgondnok nagyszabású programbeszédet mondott majd átvette, hivatala jelvényét: a hivatalos pecsétet.

A nagykövesdi vérvád.

Hazudott Somplák Borcsa.

Kiderült a rejtély.

Abban a percben, amelyet Somplák József és Buxbaum Vilmos a nagykövesdi vérvád ügyében egymás ellen indítottak, hét-főn volt Királyhelmeccen az utolsó tárgyalás. Es ezen tárgyaláson a nagykövesdi rémmese egy újabb fejezetéhez jutottunk. Kiderült — amit már előzőleg megmondunk — hogy az egész vérvád egy agyrém szüleménye. A hétfői tárgyalás során derült ki mindez és ott adta elfogadható lélektani magyarázatát is a vérvádnak az egyik védő: Székely Albert dr.

Somplák Borcsa nem látott semmit Somplák Borcsával nem történt semmi. Az egész nevelésese mese onnan származik, hogy Somplákné ebédért küldte Borcsát. Borcsa azonban elbitangolt valahol és az anyja hiába kereste. Mikor Borcsa hazajött és az asztalok rájlesztettek, hogy „megállj Borcsa, megöldös anyád az ebéd mián“, a gyerek a veréstől való félelmében találta ki ezt a rémmesét, a melyet már nem egyszer hallott a falubeli öregektől.

Kiderült, hogy lelketlen kezek gonosz munkája futta fel ezt az egész mesét. Egy deliriumban levő tanító és egy gonoszlelkű hírlapíró, csunya, undok munkája ez az egész országos hirre vergődött hazugság.

Galamb János és Persián Adám ez a két jeles férfiú, akik felültették az országot egy minden józanul gondolkodó embert megbtoránkozató undorító hazugsággal.

Szinte kétségbe esik az ember, ha elgondolja, hogy két lelketlen, gonosz ember felvakarhatja az ország nyugalmát, megrágalmazhat piszkos, ocsmány bünnel becsületes, tisztességes embereket és ez ellen a gyalázatosság ellen alig védekezhetik a meghurcolt család, mert hiszen a Galamb Jánosok titokban igaztanak, a Persián Adámok pedig a jóhiszeműség köpenyegébe burkolódnak, amikor lelketlenségeikért bíróság elé hurcolják őket.

A vérvád örült meséje azonban még mindig nem kerül le a napirendről. Ot sator óper indult meg ebben az undorító hazugságban és öt esetben fog kelleni még a bíróságnak kimondani, hogy Somplák Borcsa hazudott, Persián Adám is hazudott és hazudtak mindazok, akik a vérvád meséjét terjesztették.

A hétfői tárgyalásról egyébként a következőkben számolunk be:

Reggel 9 órakor kezdődött a tárgyalás Gábrriel királyhelmecei járásbíró előtt. A tárgyalás, mint védők Buxbaum Vilmos részéről dr. Buza Barna és dr. Székely Albert, Somplák József részéről dr. Lengyel László voltak. A tárgyalás iránt, melyen ezuttal a koronatanuk kerültek kihallgatásra, óriási érdeklődés nyilvánult. A fővárosi sajtó részéről 4 hírlapíró jegyezte az érdekes tárgyalást.

Hazugság minden.

19 tanút hallgattak ki a tárgyalás folyamán, közöttük a nyomozást vezető esendőörököt is. Es a esendőörök vallomásánál kiderült már, hogy az egész vérvád nem egyéb hazug mesénél. A nyomozást vezető esendőörömster ugyanis kijelentette, hogy lehetetlen volt Borcsát az ágy alá dugni, mert az ágy alja és a padló között oly kicsiny a hely, hogy oda egy gyereket bebugni teljesen lehetetlen. De lehetetlen — ugymond az örömster — Borcsa azon állítása is, hogy a padláról leugrott, mert oly magasan van a padlás, hogy ha onnan leugrott volna, okvetlenül nyakát szegi a gyerek.

Lélektani magyarázat.

Gulyás Istvánné és Kaskó Istvánné vallomása pedig már tiszta képet tárt a bíróság elé. Elmondották, hogy a kis Borcsát ebédért küldte az anyja, de ő elbitangolt. Az anyja később keresni kezdte. Keresés közben megérkezett a gyerek, de félt, hogy kikap az anyjától, hát megállt a kerítés mellett. Mikor anyja eltávozott hazuról, akkor vették észre a gyereket, amint nyugodtan állt a kerítés mellett. Ekkor rájlesztettek, hogy: „megállj Borcsa, megöldös anyád az ebéd mián“. Es ezután hozakodott csak elő a gyerek a mesével.

Es ezek után a vallomások után felállt dr. Székely Albert és lélektani magyarázatát adta a mesének, amint azt fentebb megirtuk.

Persián ur.

Kihallgatása elé is élénk érdeklődéssel néztek, ám nagyon csaldótt mindenki. A kiváló férfiú — aki felujtja, nyilvánosságra hozta az egész hazug mesét — most mosta a kezeit és igyekezett magától minden felelősséget elhárítani. Kijelentette, hogy neki a gyerek mesélte a dolgot és ő nem tett egyebet, mint az ügy tisztázása érdekében megírta az elmondottakat. A hazug és rosszakaratu utelírásának azonban nem adta magyarázatát.

Somplák Borcsa.

Kihallgatása azután végkép magyarázatos minden. A kis 10 éves leányka, amint odaállt a bíróság elé, nem volt egyáltalán igaztolt, szépen, sorjában, majdnem szóról-szóra elmondotta azt a mesét, amely az Alkotmányban le volt írva. Folyékonyan, minden fennakadás nélkül beszélt és határozottan azt a benyomást keltette az emberben, hogy

„Juori“ levélpapír, 50 levélpapír és 50 boríték

1 KORONA

Landesmann Miksa és Társa könyv- és papirkereskedésében.

leckét mond a gyerek. Mikor azonban keresztkérdések alá fogták a védők, nagyon sokszor nem tudott felelni.

Az első zavar

akkor keletkezett, amikor a leánytól megkérdezték a védők, hogy miért vette le csak a menekülés közben a gummit a szájáról és miért nem előbb? Erre a kérdésre a gyerek nem felelt. De nem felelt akkor sem, amikor azt kérdezték tőle, hogy miért nem kiáltott segítségért sem a szobában, sem a padláson, holott saját bevallása szerint a gummi oly gyengén volt a szájaára erősítve, hogy beszélni tudott.

Legnagyobb zavarba

azonban akkor hozták a kis Somplák Borost, amikor azt kérdezték tőle, hogy ha meg akarta ölni a zsidó és ő ettől való félelmében menekült miért nem szaladt egyenesen anyjához panaszkodni, vagy miért nem kiáltott segítségért a faluban? Miért állt meg a kerítés előtt és nem ment be a házba amíg az anyja el nem ment hazulról? Erre is hallgatott a kis Boreca, de később mégis dacosan felvetette fejét és azt mondta, hogy: „mert nem akartam“.

Ítélet.

Igy, ilyen apró eseményekkel tarkítottan folyt a tárgyalás. A tanuk valamenye csak hallott az esetről, de nem tudott semmi bizonyosat. Amit pedig láttak, az mind csak arra volt alkalmas, hogy a kis Somplák Boreca szavahibetőségét megdöntsék. Este fél 7 órakor végre a védők is befejezték beszédeiket és itélőhatárra kerülhetett a sor. A kir. járásbíró megállapította, hogy az egész várad minden alapot nélkülöző mese, melyet a kis Somplák Boreca talált ki, de Somplák József és neje felmentette a vád alól, mert ők azt mesélték el, amit a lányuk nekik mondott és így a hír tulajdonképeni terjesztője a kis Boreca, aki azonban koránál fogva felelőségre nem vonható. Buxbaum Vilmost pedig azért mentette fel, mert jogos felháborodásában használta Somplákkal szemben a sértő kifejezéseket.

Az ítélet ellen mindkét fél felebbezett.

HIREK.

Képviselőtestületi közgyűlés. Sátorajauhelyi r. t. város képviselőtestülete f. hó 14-én pénteken d. u. 3 órakor részleges tisztújító közgyűlést tart, melyen a megüresedett irónki állást fogják betölteni. Pályázók közül legnagyobb kilátású *Gottlieb* Jenő díjnyoknak vannak, a ki eddigi munkásságával legkisebb érdemelte meg az előléptetést.

Halalozás. Wladár Emil nagybirtokos, törvényhatósági bizottsági tag f. hó 9-én Klazányban elhunyt. Vladár egyike volt azoknak a régi, ma már ritkaságszámba menő férfiaknak, akik nem hajhászták a népszerűséget, de azért kivették mindig részüket a közéleti működésből. Halála vármegyeszerte mély részvételt keltett.

Új ügyvéd. Dr. *Bettelheim* Ignác sátorajauhelyi ügyvédjelölt f. hó 10-én a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát sikerrel letette. — Ugyancsak a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt tette le az ügyvédi vizsgát a napokban dr. *Horvits* Gyula ügyvédjelölt is, aki ügyvédi iródiáját Sárospatakon nyitja meg.

Polgármesterek kongresszusából. A rendezett tanácsú városok polgármestereinek országos kongresszusa f. hó 8-án folyt le Szombathelyen. Sátorajauhelyi város képviselőlelén *Farkas* Andor h. polgármester, *Kéresz* Gyula főmérnök és dr. *Kellner* Győző h. gazd. tanácsos vettek részt a kongresszuson, mely dr. *Kellner* Győzőt az egyesület jegyzőjévé választotta.

Nemeslelkű adomány. A sárospataki vár fiatal ura Windischgrätz Lajos hg. újból tanujelét adta nemeslelkűségének. 100 koronát küldött Sárospatak város főbírájához, hogy azt ossza ki olyan jégvert szőlősgazdáknak között, akik máshonnan segílyre nem számíthatnak.

Ügyvédek kenyérharca. Egyik helyi lapban a múlt évben Dr. *Székelly* Albert sátorajauhelyi ügyvéd tollából két közlemény került ki, mely erősen ostorozta a tisztességtelen ügyvédi versenyt és azokat a rokoni fogdomegeket, a kik házainál járnak pereséket esemetéik és rokoni érdekeiben. Egy ismeretlen Dr. *Székelly* feljelentette az ügyvédi kamaránál, hogy kikével ártott az ügyvédi kar tekintélyének mire a kamara válaszmányra megindította ellene a fegyelmi eljárást. Folyó hó 8-án volt ez ügyben a kassai kir. törvényszék nagytermében a fegyelmi bírósági főtárgyalás, melyen Dr. *Stekker* kamarai elnök elnökölte. A vádat Dr. *Blonar* országgyűlési képviselő, a kamara ügyésze képviselte. Dr. *Székelly* Albert önmagát védte. A fegyelmi bíróság fenyves elégtételt adott Dr. *Székelly* Albertnek, amennyiben a vád alól egyhangulag felmentette abból az indokból, hogy a „Zemlénben megjelent cikkei epen az ügyvédi kar érdekében íratk és az ügyvédi kar tisztességét, becsületét és tekintélyét akarták megóvni a tisztességtelen elemektől.

Egy helyi zeneszerző sikere. Az utóbbi időkben egy új név került felszínre a magyar zeneszerzők sorában, aki már első műveivel is nagy sikereket ért el. Dr. *Kárpát* (Kasztriner Árpád) a vármegyei közoktatás felügyelőjének alorvosa és a legújabb zeneszerző. Klóknér Ede budapesti zeneműkiadó cég kiadásában jelentek meg eddigi munkái és büszkén mondhatjuk, hogy ma dr. *Kárpát* zeneművei a legkeresettebbek közé tartoznak. A kiadó cég ajánlataira most dr. *Kárpát* egy nagyobb szabású művel lép a közönség elé. Eddig megjelent és még kiadatlan munkáit kötetbe gyűjtve, egy „Nótás könyv“ alakjában bocsátja a zenekedvelő közönség rendelkezésére. Ösmerve a fiatal szerző kiváló kvalitásait, hatalmas zenetudását és főleg eddig elért nagy sikereit, már szinte el tudjuk képzelni azt az óriási sikert, amelyet legközelebb megjelendő „Nótás könyv“-vel elérni. A mű iránt — melynek bolti ára csak egy 2 korona — már is nem mindennapi érdeklődés mutatkozik szakörökben és hiszük, sok biztosak vagyunk benne, hogy ez az érdeklődés nem lesz hiábavaló, mert az újhelyi fiatal szerző legkiválóbb alkotásai kerülnek ezuttal közkezőre.

Szakosztályi ülés. A Zemlén-vármegyei Gazdasági Egyesület szőlősi és borászati szakosztálya f. hó 15-én szombaton reggel 8 órától kezdődőleg ülést tart.

Graetz főhadnagy Kassán. A kassai közönségnek ismét egy fölöttébb érdekes estélyre van kilátása. E hó 26-ikán ellátogat Kassára *Graetz* német birodalmi főhadnagy, a híres tudományos kutató, aki 1907-ben automobil expedíciót vezetett Afrika és a Schalkhaz-szálló nagytermében rendezendő estélyen egy felolvasás keretében fog beszámolni uti élményeiről és az olyan vidékeken szerzett nagy fontosságú tudományos tapasztalatairól, melyeken ő előtte európai ember még nem járt. Kassán ugy a tudományos, mint a katonai és sport-körök élénken érdeklődnek a rendkívül érdekesnek ígérkező felolvasás iránt. Az estélyt Vitéz A. kassai könyv- és zeneműkereskedő rendezi, aki jegyekre való előjegyzéseket máris elfogad.

Sulyos baleset a szerencsi cukorgyárban. Alig hogy megkezdtek a szerencsi cukorgyárban az üzemeltetést, a gyártásnak máris meg van az első áldozata. Loczy Lajos 16 éves gyári munkás egyik transzmissionál volt elfoglalva miközben a hajtászi ruhájánál fogva elkapta a szeren-

cséltent magával ragadta. Mire észrevették már a ruha rongyokban lógott rajta s teste a válltól le a láb-szárig sulyos sebekkel volt borítva. Beszállították a gyári kórházba. Hogy a balesetnél terhel e valakit mulasztás, azt a hatóság vizsgálat lesz hivatalos megállapítani, az eset mindenestre szigorú vizsgálatot követel.

A S. A. C. és Kassai A. C. football mérkőzése. A Sac. football csapata vasárnap délután Kassán a „Kassai Athletikai Club“ I. csapatával mérkőzött a kerületi bajnokiságról. A mérkőzés, mint előrelátható volt a K. A. C. győzelmével végződött. A K. A. C. habár legjobb játékosai már kiváltak a klubból, különösen a II-ik féldőben fölényesen verte a S. A. C. csapatát, amelynek hétre nagyobb a fejtelensége és a kapkodás. S. A. C. az I. féldőben még jól tartotta magát, a mit a féldő eredménye 2:1 is igazolta a II. féldőben a csapat összeroppant, támadásai erőtlenekek és ingadozóak lettek annyira, hogy a III. féldőben Kassa még 5 gólt szerez — amelyből 2 gólt — a kettőhöz s így a végeredmény 7:1 a S. A. C. egyet len gólját *Gasparik* lötte. Rajta kívül még *Fekete* és *Kocás* érdemelnek elismerést. *Veres* még rosszabb, mint a múlt évben volt, folytonos kapkodásaival csak hátrányára volt a csapársornak. A mérkőzést *Puskás* István szövetségi bíró kifogástalanul vezette.

Borbélyok megrendszabályozása. A minap egy rendori bizottság, melynek tagjai közt természetesen városi orvos is volt, vizsgálatot tartott a borbélyüzletekben, a melyek egy részében nagyon sok kifogásolási vádlót talált a közegészségügy és tisztaság szempontjából, sőt volt olyan is, a hol egyenesen kétségbeesítő állapotokat talált. A városi tanács, tudomásul szerezve a dolgokról, münthogy a városi közegészségügyi szabályrendelet nem intézkedési kifejezeten a borbélyüzletekről, a legutóbbi tanácsülésen elhatározta, hogy segíteni fog a bajon, oly módon, hogy a polgármester legközelebb a borbélyüzletekre rendeletet fog kiadni, melynek intézkedéseit a kihágási eljárás szabályai alá helyezik. — Sietünk azonban kijelenteni, — nehogy félreértésre adjon okot — hogy ezt a hirt a Miskolcon megjelendő „Ellenzék“ írja Miskolc városáról. Nánunk idáig még nem jutottunk el. A mi városi hatóságunk nem igen törődik az ilyen *cselkylségekkel*.

Tüzi láрма. Tüzi láрма verte fel szombat délután városuk csendes nyugalomát. A tüzoltóság harsány trombitaszóval vonult végig a főtéren és az Árpád uton. Szerencsére azonban semmi dolguk nem akadt. A vasuti síneken tui a vágóhid táján gyerekek játszadoztak és meggyújtottak egy esomó gázt. Az így felcsapó láng tévesztette meg a toronyőröt és ezért vonultak ki a tüzoltók.

A S. A. C. és a M. K. T. E. bajnoki mérkőzése. Vasárnap e. hó 16-án a S. A. C. saját pályáján a K. M. T. E. csapatával tartja bajnoki mérkőzését. A K. M. T. E. csapata egy pár nagyon ügyes játékosal erősödött s így a mérkőzés élvezetesekek ígérkezik.

Megugrasztott betörőbanda. A Sátorajauhelyi szomszédos Legénye-Mihályi közönségben pénteken éjjel a közösi bíró ébersége egy szervezett betörőbandát ugraszott szét jól megválasztott buvóhelyéről. Hetek óta állandóan napirenden vannak Legénye-Mihályi közösi környékén a betörések. Hol itt, hol ott garázdálkodtak a kolemetlen látogatók s a legkisebb zsákmány is elég volt nekik ahhoz, hogy ne eredmény nélkül álljanak tovább — A múlt héten néhány falubérek feltűnt, hogy a Dókus-kastély kertjében egy régi elhagyott jégverem felele alól éjszakánként gyertyavilág szűrődik ki. Figyelmeztették rá Nagy Bálint közösi bíró, aki péntek éjszaka két

csendőrrrel bezörgtetett a régi jégverem a táján. A zörgétre aztán hirtelen kivágódott a rozoga faajtó s a sötétből vagy négy rongyos alak rohant elő, legázolva maguk előtt a bírót is, meg a csendőröket is, akiket a váratlan kirohanás egészen készületlenül talált. A csendőrök löttek ugyan a menekülő után, de a golyók nem sok kárt tehetnek a gyanus éjszakai bujkálók testi épességében, mert valamennyi szerencsésen elmenekült. A jégverem fenekén egy esomó betörőszerszámot találtak és a kastély pontos tervrajzát, amiből kétségtelennek látszik, hogy a szétugrasztott banda tagjai a Dókus kastélyt akarták kirabolni. A kastély tervrajzának a hajzáj pontosságával való részletessége arra enged következtetni, hogy a banda valamelyik tagja a kastély cselédségén elmenekült kirabolni. A most már ujonnan megindult nyomozás ezt a momentumot tartja elsőnek szem előtt. A faluban tovább surranó pletyka arról is tud, hogy a banda élén egy Amerikát megjárt, yankee allűrökét öltött magyar áll. A nyomozás annak a kiderítése után is kutat, hogy Sátorajauhelyben legutóbb oly nagy számmal előfordult betörésekben nincs-e része a legény-mihályi bandának.

Érdekes és tanulságos szüret Tarcalon. A m. kir. földmívelésügyi Minister rendeletre a jégverés és peronospora által sujtott szőlők termésének okszerű feldolgozása — hogy t. i. abból az adott viszonyok között minél jobb bor legyen szüreteltő — a tarcali vincellérskola ezidei szüretjén be fog mutattatni. — Ugyanott fogja a budapesti szőlészeti kísérleti állomás kiküldöttje szemléltető módon megmagyarázni a mustnak fájlesztőkkel való beoltását is, vagyis nemesen tenyésztett faj erjesztőket ad a musthoz avgából, hogy annak erjedését ezen élesztők indítsák meg s végezzék el. Ezen érdekes és tanulságos szüretre a t. szőlősgazdák figyelmét előre is felhíva felkérjük, hogy a szüreten, melynek pontos idejét annak idején közölni fogjuk — minél nagyobb számmal résztvenni sziveskedjenek. — Szőlőzeti szakosztály elnöksége.

Templomrabló óras. Kuharsik Mihály órasnak ugy látszik nagyon rosszul mehetett az üzlete, mert becsületes mestersége mellett egy másik — kevésbé becsületes — foglalkozási ágat is üzött. A napokban ugyanis betört a stropkói templomba és az ott levő szent Antal és Mária perseyeket felfeszítette. A tartalmához azonban nem juthatott, mert rányitották a templomot. A tetten ért betörő-tolvajt a csendőrség vette oltalmába.

Oh az a szerelme! A szerelmi-féltékenység ismét áldozatot követelt. Peics János és Kóhuhusi János hawaii legények már hosszabb idő óta udvaroltak a falu egyik szépének. A két felől is imádozt nő pedig egyforma szeretettel hitegette mindkét szerelmesét ezideig, de a múlt héten Pelcsnek ígérte oda a kezét. Ezt a szgyent már nem tudta elviselni a vetélytárs. A legközelebbi estén lesbe állt 3 társával és mikor a boldog völgyében épen távozott mennyasszonyától, megtámadták és halálosan összeszurkálták. A késelés ügyében a csendőrség folytatja a vizsgálatot.

Tüz a vidéken. Nagy tűz pusztított a napokban Csakly köz puszta határában fekvő Pesei majorban, a mely Mandel Adolf tulajdonát képezi. Kigyulladt egy csűr és csakhamar hatalmas lángok emésztekék sorra a benne levő nagymennyiségű terménykészletet és gazdasági eszközöket. A kár meghaladja az 5000 koronát, amely azonban biztosítás útján megtérül.

A szerkesztésért felelős:
A SZERKESZTŐSÉG.
Kiadótulajdonos:
LANDESMANN MIKSA

Eladó

esetleg bérbé is adó a Lónyai-
utca 7 szám alatt, egy 3 szo-
bából és mellékhelyiségek-
ből álló ház kerttel együtt.
Értekezni lehet ugyanott.

ÜGYES

fodrász, aki Budapesten
tanult, háznál fésülést el-
fogad

Imró Hermanné

Kossuth Lajos u. 30.

Eladó ház.

Az Andrássy-utca 66. számú
3 utcára nyíló sarokház, mely 4
lakosztályból és mellékhelyiségek-
ből áll, eladó.

Bővebbet ugyanott.

KOVÁCS,

vizsgázott gépész és molnár, csa-
lados, megfelelő állást keres ura-
dalomban vagy malomban, esetleg
gépműhelyben.

Bővebbet Sátoraljaujhely, Kos-
suth Lajos-utca 35. sz.

Tk. 7093/1910. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A saujhelyi kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy Báró Vécsey Béla végrehajta-
sónak Hancsán János végrehajtást
szenvedők elleni 116 kor. tőkeköve-
telés és jár. iránti végrehajtási ügyé-
ben a saujhelyi kir. törvényszék
területén lévő, „Saujhely r. t. város
határában fekvő,

1. a saujhelyi 2432. számú betét-
ben A. I. 1—2 sor 747, 740 hrsz.
311/210. cz. ház udvarral és kert a
heltekben jószágtestből 131 alatt
Hancsár János nevére álló jutalékára
1729 koronában ezennel megállapí-
tott kiáltási árban elrendelte és hogy
a fentebb megjelölt ingatlan 1910.
évi október hó 28. napján d. e. 10 óra-
jakor a kir. tszék arverési helyisé-
gében megtartandó nyilvános árve-
résen a megállapított kikiáltási áron
alul eladatni fognak.

Arverezni szándékozóik tartoznak
az ingatlan becsárának 10 százalékat
vagyis 172 K 90 fill. készpénzben vagy
az 1881. évi 60. törvényeikk 42. §-á-
ban jelzett árfolyammal számított s az
1881. évi november hó 1-én 3333. szám
a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8.
§-ában kijelölt óvadékképes érték.
papírban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. évi 60. t. c. 170 §-a
értelmében a bánatpénznek a bírósá-
gnál előleges elhelyezéséről kiállí-
tott szabályszerű elismervényt átso-
láltatni.

Sátoraljaujhelyben a kir. törvény-
szék mint telekkönyvi hatóságnál
1910. évi aug. hó 3-ik napján.

Eperjessy s. k.,
kir. tszéki bíró.

Értesítés.

Van szerencsém a nagy-
érdemű közönség szives tu-
domására adni, hogy

lakatos műhelyemet

Vekerle-tér, Vörös ökör udvarába helyeztem át.

Elvállalok épület lakatos munkákat, tömeges cikkek
gyártását, szivattyus kutak javítását és ujonnan szere-
lését. Villany világítás és telefon szerelést és ezeknek
javítását pontosan eszközölöm.

Műhelyemet berendeztem Autogén hegesztésre

Törött géprészeket, hibás öntéseket, kazán és gőzhen-
ger repedést, motor alkatrészeket, vasgerendákat, öntött
vasat, kovácsolt vasat, acélt és minden fémét műhelyemben
és vidéken gyorsan hegeszték.

Magam a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Az „Acetylén” világi-
tás sátoraljaujhelyi
egyedüli képietele.

Vályi Bertalan,
lakatos mester.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

patleka
egy régiónak bizonyult háziszer, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényel,
..... oszúnl és meghűléseknel,

Figyelemtetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárlások óvatossá legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.—
és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Hirdetések
jutányos
áron felvé-
tetnek a ki-
adóhivatal-
ban.

Eperjesi
**cserép-
kályhák,**
granit és
márvány
síremlékek

MÁRVÁNY ÉS GRANIT
SÍRKÖVEK RAKTÁRA

bizományi raktára:
BEHYNA TESTVÉREK, Sátoraljaujhely.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

SCHÖN SANDOR ÉS BARNÁ D. CZÉG

Sátoraljaujhelyi divatáruháza

összes raktáron levő árukat az üzlet végleges felosztása folytán

feltűnő olcsó árban kiárúsítja.

Ezért mindenki helyesen és okosan cselekszik, ha e kiváló alkalmat felhasználva, szükségletét ezen
cégnél szerzi be.

Raktáron vannak: női és férfi ruhakelmék, vásznak, női és férfi fehéreneműek, menyasszonyi
kelengyék, szőnyegek és függönyök nagy választékban.

Feltűnően olcsó árak.